

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (T. Mereuță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

Î N C H E I E R E

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vivercon”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vitrans TT” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vivercon” privind încasarea sumei, dobânzii de întârziere, împotriva deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2020, SRL „Vitrans TT” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vivercon” cu privire la încasarea sumei de 288 000 de lei cu titlu de îmbogățire fără justă cauză, a sumei de 14 581,48 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, a taxei de stat în sumă de 9 077,45 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 11 800 de lei.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că la 26 aprilie 2018 a decontat la contul SRL „Vivercon” suma de 300 000 de lei cu titlu de împrumut pe un termen scurt. Contractul de împrumut în cauză urma a fi încheiat ulterior.

SRL „Vivercon” s-a eschivat de la semnarea contractului de împrumut și nu a intervenit către SRL „Vitrans TT” pentru încheierea contractului preconizat, restituind doar o parte din suma primită, în valoare de 12 000 de lei. Așa cum SRL „Vivercon” nu a executat contraprestația sumei obținute, suma dată reprezintă o îmbogățire nejustificată din partea SRL „Vivercon”.

Menționează reclamantul că, la 14 februarie 2020, a expediat somație către SRL „Vivercon”, prin care a solicitat restituirea în termen de 5 zile din momentul recepționării somației a sumei primite și nerambursate. Somația a fost recepționată de către administratorul SRL „Vivercon” la data de 24 februarie 2020, însă a rămas fără răspuns. Consideră că dobânda legală de întârziere pentru perioada de după expirarea termenului de achitare indicată în somație până la ziua înaintării acțiunii în instanța de judecată constituie 14 581,48 de lei.

A solicitat reclamantul admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului a sumei de 288 000 de lei, cu titlu de îmbogățire fără justă cauză, a sumei de 14

581,48 de lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere, încasarea taxei de stat în sumă de 9 077,45 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 11 800 de lei.

Prin încheierea din 09 octombrie 2020, a Judecătoriei Hîncești, sediul Central s-a aplicat față de reprezentantul SRL „Vitotrans TT”, avocatul Dragoș Chetragu, amendă judiciară în sumă de 1 000 de lei.

Prin hotărârea din 30 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Vitotrans TT” împotriva SRL „Vivercon” privind încasarea sumei de îmbogățire fără justă cauză, a dobânzii și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că nu au fost prezentate probe veridice, incontestabile, care să confirme existența raporturilor obligaționale de împrumut pretinse de către SRL „Vitotrans TT”, fiind doar anexat un ordin de plată nr. 82 din 26 aprilie 2018, care de fapt atestă stabilirea unui alt raport juridic.

Astfel, instanța de judecată, a considerat irelevant argumentul reclamantului referitor la existența unui raport obligațional de împrumut încheiat cu SRL „Vivercon”, deoarece SRL „Vitotrans TT”, nu a probat existența actului juridic în baza căruia a solicitat încasarea de la pârât a datoriei și a dobânzii de întârziere.

La 17 august 2021, SRL „Vitotrans TT” a declarat apel prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și a încheierii din 09 octombrie 2020, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de SRL „Vitotrans TT”, s-a casat hotărârea din 30 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat de la SRL „Vivercon”, în beneficiul SRL „Vitotrans TT”, suma de 288 000 de lei cu titlu de îmbogățire fără justă cauză, dobânda de întârziere în sumă de 14 581,48 de lei, taxa de stat în mărime de 9 077,45 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă 9 000 de lei, în total suma de 320 658,93 de lei.

În rest, pretenția privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică a fost respinsă.

S-a menținut încheierea din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, de aplicare a amenzii judiciare, fără modificări.

S-a încasat de la SRL „Vivercon” în beneficiul SRL „Vitotrans TT” suma de 6 808,08 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cauzei în ordine de apel (f.d.188,189-202, vol. I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că SRL „Vitotrans TT” conform bonului de plată nr. 82 din 26 aprilie 2018, a decontat la contul SRL „Vivercon” suma de 300000 lei, destinația plății fiind indicată „acordarea împrumutului pe termen scurt conf contr.5 din 25 aprilie 2018”.

Potrivit actului de verificare la data de 31 iulie 2019, SRL „Vivercon” a transferat suma de 12000 lei către SRL „Vitotrans TT”, fiind contabilizată de către SRL „Vitotrans TT” ca fiind achitată în contul stingerii sumei de 300000 lei (f.d. 9). Achitarea sumei de 12000 lei, nu a fost negată de intimata SRL „Vivercon”.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că, SRL „Vivercon” a primit de la SRL „Vitotrans TT” transferul bănesc, astfel nerestituirea sumei presupune îmbogățire nejustificată, respectiv instanța a apreciat critic concluziile instanței de fond cu

privire la faptul că temeiul juridic al plăților nu a fost confirmat de către reclamant, nefiind confirmată existența contractului de împrumut. La caz, rezultă că între părți nu s-a stabilit încheierea unui contract de societate civilă, lipsind forma scrisă a acestuia or, din bonul de plată nr. 82 din 22 aprilie 2018, nu pot fi identificate elementele obligatorii ale contractului de societate civilă menționate.

Decontarea sumei de 300 000 de lei la contul SRL „Vivercon” de către SRL „Vitotrans TT” a fost efectuată pe baza unor relații de încredere reciprocă, însă acest fapt nu denotă caracterul gratuit al operațiunii și nu poate fi încadrată cu titlu de pierderi ce ar rămâne pe seama SRL „Vitotrans TT”, atât timp cât acest fapt nu a fost expres consemnat de către părți.

Instanța de apel a constatat că, conform calculului dobânzii de întârziere, anexat la materialele dosarului, pentru perioada 04 martie 2020 - 10 iulie 2020, SRL „Vitotrans TT” a calculat dobânda în sumă de 14 581,48 de lei. Astfel, cuantumul dobânzii de întârziere în mărime de 14 581,48 de lei, este întemeiat și urmează a fi încasat or, SRL „Vivercon” nu și-a executat în termen obligația de restituire a sumei din momentul somării, fiind în întârzierea executării obligației.

La 03 mai 2022, SRL „Vivercon”, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, astfel interpretând în mod eronat legea.

Recurentul consideră că instanța de apel a examinat o cerere de apel depusă și susținută de către o persoană neîmputernicită, aceasta a admis o apreciere arbitrară a probelor, erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului. Astfel, cererea de apel motivată a fost depusă de o persoană neîmputernicită în modul stabilit de lege, prin urmare nu a fost depusă de către SRL „Vitotrans TT”.

Recurentul menționează că instanța de apel a aplicat regulile cu privire la îmbogățirea nejustificată în situația în care între părți a existat un contract de societate civilă, prin urmare, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Instanța de judecată nu putea accepta eludarea intimatului de la aplicarea instrumentelor legale în caz de pretinse neexecutări ale obligațiilor contractuale în sensul acordării preferințelor restituirii prestațiilor în temeiul îmbogățirii nejustificate.

Recurentul relatează că intimatul nu a demonstrat existența pretențiilor invocate și nici nu a prezentat probe în confirmarea celor solicitate, argumentele ultimului fiind declarative, fapt ce contravine normelor legale.

Cu referire la transferul bănesc efectuat prin ordinul de plată nr. 82 din 26 aprilie 2018, aceasta nu confirmă nicidecum că raportul juridic care a avut loc între SRL „Vitotrans TT” și SRL „Vivercon” este un contract de împrumut or, un astfel de act juridic lipsește. Mai mult, această sumă de bani confirmă încă odată faptul existenței unui raport contractual între părți și nu o îmbogățire nejustificată. Această sumă de bani, reprezintă un recalcul efectuat de către SRL „Vitotrans” în contextul contractului de societate civilă și a fost transferată cu aproximativ un an înainte de somația înaintată de către intimat.

La 06 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către SRL „Vivercon”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire

anexată la materialele dosarului (f.d. 32, vol. II).

La 02 iunie 2022, SRL „Vitotrans TT”, reprezentată de avocatul Dragoș Chetraru, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de către SRL „Vivercon”, cu menținerea deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.37-39, vol: II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 februarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 02 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 203, 204, vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că SRL „Vivercon” s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 03 mai 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către SRL „Vivercon”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vivercon”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh